

Latweeschu Awises.

49. gaddagahjums.

No. 12.

Treschdeenâ, tannî 25. Merzî (6. Aprilî).

1870.

Latweeschu Awises libes ar faweem veelikkumeem maffa par gaddu 70 kap. fubr.

Zelgawâ veesubtoht 1 rubl. f.

Zittur aissubtoht ta lappa ween: 70 kap. f.

elkpedizija: 19½ kap. f.

pasta nauda: 10½ kap. f.

pawiffam: 1 rubl. f.

Kas us fawu wahrdu apüellehs 24 effemplarus, wehl weenu dabuhs shtat pawelti. Za-apstelle: Zelgawâ awischi nammâ pee Zanischewski, Ribgâ pee Daniël Minus, teäteru un wehwera elas shtri un pee Dr. Buchholz, leelâ Alexander eelâ Nr. 18. Wissi mahzitaji, shtobmeister, pagasta waldbitaji, shtrihweri un zitti tantas draugi teef luhgti, laj lassittajem apgabda apstelleschanu. — Redakteera adreffe: Pastor Safranowicz Kuitringen, pr. Frauenburg, Kurland.

Rahditajs: Daschadas sinas. Padohmi fainneekem. Statistitas sinas var 1868. un 1869. gaddu. Kurssemnehs tablä Wahjsemme. Tad ta fahlibts. Smeeklu Stahntsch. Atkal jau gramata. Wisjaunalahs sinas. Arbida. Naudas tirgus. Labbiwas un preeschu tirgus. Stud-dinafchanas.

Daschadas sinas.

No eelshsemehm.

No Bauskas puffes, 11. Merz. Seema eefah-kumâ rahdijahs buht lohti lehnigs un glehws wibrinsch; jo wehl Dezembera beigâs pawiffam lillahs meerâ un lahwa mums pa dubleem pabraddaht: — fahlahm jau dohmahst, ka schogod tahds pat pohsts buhs kâ pebru. Bet waj rê, kahds schis gluppis pehzahst palikka! Tikko jaunnu gaddu sagaidijis, jau fahla fawus affus naggus rahdiht un kad triju fungu deenu bija palaidis, tad tik ne-schehligi kneeba, ka bes kreetna kaschoka newarreja ilgî ahra glahbtees, un pehdigi 30. Janwarî aukstuma glahsei tik breefmigi uskluppa wirsâ, ka dshwofudrabu libds 25. shtrihwirigî nodsinna semme. Tad nu gau — laikam daudi was peekuffis — pehz wairs kâ nestihmejahs, bet tomehr wehl deewsgan stingri turrejahs un ir nesen wehl daschu natt libds 10 un 11 grahdu kemme. Tad kâ falla ka knaukscheja ween! Zis meshâ pehz mallas brauzoht, waj atkal zittur ahra strahdadams, few gihmi un kahjas nosaldejis, un ja pee laika ar sneegu nebyhtu berstis — buhtu bijs ja-eet pohstâ. Nabaga kautineem atkal bij deewsgan ruhpes kâ siltumu sagahdaht un lohpiweem wez-jâs, zaurâs kuthis, ais aukstuma deewsgan bij kupri ja-saraujahs. Bet paldeews Deewam! wiss nu irr pa gohdam pahzjeests: nabaga laudihm zitti turrigakt ar siltumu prepalihdseja un lohpi atkal warreja falmu miggâ filditees, jo irr papilnam ar ko kaifist.

Weena leeta, kas muhsu puffe libds schim nebij bijuht un kas wiswairahst semmes laudihm fweeschi yahst preeschâ, irr ta nesen eewesta tirgusplatscha nauda Bauskâ. Dasch tirdseneeks to par leeku plehschanu turredams, shtrihdahs ar tirgus naudas fanehmeju un ar labbu prahtu negribb makfahst. Ta irr weltiga kauleschanahs. Kas scho

leetu wehl nepahrsinn, tam falku, ka ta tirgusplatscha talfe ar eelshchligu leetu ministera lunga atwehleschanu no Kurs. gub. waldischanas irr apstiprinata un eewesta. Behz schihb takfes irr jamaksa: 1) par katru leelu gohwju lohpu 5 kap., 2) par wissadeem maseem lohpeem, kâ: tekkeem, zuhfahm, aitahm u. t. j. pr., — par katru 2 kap., 3) no katreem ratteem waj ragguhm ar 1 sirgu 3 kap. un ar 2 sirgeem 6 kap. T.

Dunalkas pagasta waldbiba mums rakstu peesuhitjusi, kas irahda, ka tai Latw. aw. 6. nummurâ no „Misputtes“ sinnotâ leetâ sinas dewejam weetahm wihlees un luhdsam tapehz par to behdigu notikkumu, kur kahds noseedsneeks bijs smaggi sohdam, schihb skaidras sinas weetâ list, kas ta skann:

Minnehts gaddijums ihst fanemts bij schahds: Behrn gadda 30. Aprilî dabuja muhsu dsimtêlung, kas Misputtê dshwo, kahdu wehstuli bes wahrda paraksta, kur winnam tilka draudehts, ka winna muishas, stakus, schukhaus, pat labbiu us winna laukeem nodedstinaschoht un winna weetneeku, Stubbahrschu baron fungu, noschau-schoht, ja winsch Dunalkâ zittadu semmes fainneezibu ne-eeweddishchoht, fainneekem eemakato rentes naudu ne-atdohfchoht un teem wissas mahjas bes kahdas atlihdstinaschanas fawâ testamentê nenorakstishchoht. Laj nu dsimtêlung wehlejotees waj meeru jeb pohstu, un tad laj 14 deenu laikâ fawu apnemschanohs sinnamu darroht, jo zittadi fleppena beedriba swehroht, ka fawus draudus isdarrishchoht!

Mai mehn. eefahkumâ p. g. muhsu waldbibas weet-neeks Dunalkâ atnahzis mums minneta draudu raksta rahdidams wajzaja, waj kahds muhsu starpâ no ta arri ko sinnoht un ar to weenâ prahtâ effoht? Istribzinati par tahdu negantibu sinnam atbildejahm, ka nedohmahst us to ne-effam dohmajuschî. — Tad jaunais barons mums pascheem ta wainiga isdibbinaschanu atwehleja un pee firds lilla. Muhsu dohmas minneta draudu raksta rakstifchanas un aissuhstifchanas deht, it driht greefahs us

fcheijenes Deffas mahju fainneeku Janni Bahder, kas teefas preefchâ aizinahs, pehz ihfas leegfchanahs arti fawu wainibu issazzija, fcho issazzijumu tad atkal augstaku teefu preefchâ noleedsa, bet tur zaur daschadahm peerahdischanahm pee minneta raksta rakstifchanas par wainigu tikka atsihts.

17. Dezemberi p. g. atnahza no Kursemmes augstakahs teefas spreedums, kas ar atweeglinafchanas-eemeslu eewehroschanu, minneto Janni Bahder pehz sohda likkumu grahmatas art. 1545 un 25. noteefaja tâ: tam buhs wiffas kahrtas-refkes atnemt, to us tichetreeem gaddeem pee gruhtha darba fabrikôs nodoht, un pehz tam us wiffu muhschu Siberijâ us dsihwi aissubtiht.

Preefch fchi spreeduma preefchâlaffifchanas tikka wainigajs pehz art. 541 sohdu likkumu grahmatas XV. sehjumâ 2. grahmatâ no 1863 — desmit minutes pee launastabba nostahdihts, un wehlahl us turreeni aisswests, tur minnehts teefas spreedums nofazzija.

Latweefchi, tautas brähli! Kapehz dasch muhsu starpâ eedohmajahs tahdus darbus darriht, kas preefch augsta Deewa grehts, fo walsts likkumi zeefchi ailsleeds un bahrgi sohda, un kas wiffai tautai par launu?! Kapehz dasch fawu garra iskohpibu un faprattribu nepareisi walta?! — Laj jel labbahl beedrojamees us kreetneem darbeem, kas muhsu tautai par gohdu mirds; laj katrs fawu, zaur fshohlu mahzibahm eemantotu garra spehju pareisi leetâ leekam, kâ labbi augli gaismä nahl!! —

Dunalkâ, 10. Merz 1870.

Vagastawezzakais: M. Dohrmann.

Vagasta fstrihweris: W. Seeberg.

Rihgas aw. raksta, ka gohds Deewam un firdigeem polizejas wihreem, atkal pahris blehschu fakerti: 13. Merz kahds isdeenejis saldats pamannija fchenki pee Aleksandra wahrteem diwi fweschus zilwekus, kas ar trim firgeem turpat bij ebraukufchi. Tik fo saldats ar fawahm jautafchanahm teem fahka mahktees wirfû, te weens zepuri palehris, dewahs muht. Dhtru fanehmufchi zeeti, dsinnahs nu pirmajam laudis pakkat, bet fchim bij daudsstohbrene (rewolwer) un laida kahdus 4 fchahweenus pretti, pa laimi, ka netrahpija. Dsinneju pulks jo leelahs palikka, ihpafchi duhschigs bij weens waktineeks, Stepanows, tas nebehdadamâ par fchahweeneem mettahs pirmais pakkat, kamehr dabuja behgli fakampt un pee semmes pasweest. Pee blehscha atradda 1 feschstohbrene, 12 patrohnes, 2 muhkiserus, 1 nasi un 37 rubl. naudas; wiufsch irr 22 gaddus wezs, wahds tam irr Abholinsch un peederr pee Saldus nowadda. Dhtrs sanzahs par Jabni Zihrusi un nau wehl peedabujams, ka taisnibu falka, no kurrenes irr. Blehschi ar teefcham sagteem firgeem un mantahm irr nodohti polizejai.

Nehwelê 10. Merz landags fahkts. Starp zitteem spreedumeem, kas jau nofpreesti sinno arr par to, ka landags atwehlejis 1000 rubl. preefch litteru flimneeku

namma Pehterburgâ, un apfohljees ar 300 rubl. katru gaddu Nehweles Iggauu Dohmes draudsei, basnijas darrifchanas palihgâ eet.

Tehrpatas augstâ fshohlâ fchim brihscham studentu flaits irr 710. Starp fcheem irr 324 no Widsemmes, 155 no Kursemmes, 87 no Iggauu semmes, 4 no Wahzsemmes, tee zitti no daschadahm Kreewijas puffedm. Par mahzitajeem studeere 75, teefas leetas (Jura) 236, dakteru gudribu 167, par apteekereem 43, semkohpibu 10, dabbas gudribas 79 u. t. j. pr.

Pehterburgâ 22. Februar irr mirris agrakais eefschigu leetu ministeris Dibikow, wiufsch bij weens no teem retti atliffufcheem 1812. gadda karrotajeem. — Kahds lungs Berg no karaministertijas irr dabujis to atwehlefchanu buhweht leelu gaisa kuggi no kahdi 6 aff. platuma. Pee kugga kahrtahm buhs telegrafa drahtes peestiprinatas, tâ ka gaisâ uszehlees warrehs karka laikâ brangi sinnas doht, tur un kâ eenaidneeku pulli nostahjuschees. Amerikâ beidsamajâ karka fchahdi kuggi effoht par lohti derrigeem israhdiuschees. — Kâ taggad flaidri reds, Bukaras fuhtitee bij muhsu mihsu Kungu un Keisaru tapehz usmellejuschi, ka gribbeja zaur luhgfschanu isdabuht no Kreewu rohkahm Samarband pilfehtu. Bet kas tew to dohs?! Keisars effoht lizzis atbildeht, laj ar fawahm luhgfschanahm eimoht pee fawas puffed generalgubernatora Kaufmannâ, tam wiffa leeta effoht nodohta, tas buhschoht atbildu doht.

— Kahds isdeenejis saldats Naum Kampals bij fawu Kreewu tizzibu atstahjis un schihdu tizzibâ eegahjis. Kad nu tas nahjis sinnamâ, tad us minister kunga pawehli Kampals irr nolikts Deewa mahtes fshohsteri Glinfskâ, laj tur fawu nezeeku apdohma un atgreeschahs.

No **Maskawas** raksta, ka koleera fehriga paldeews Deewam mittejahs. Pee teem wehl atliffufcheem 8 flimneem neweens nau nahjis flahht.

Bohtôs pehz jauneem teefas likkumeem nahlschoht „woitu“ weeta meera teefneschi. Woitu atstahdischana nemas nenahkotees gruhiti, jo leela dalka effoht fchahdu waj tahdu netaisnibu deht apwainoti, waj fanemti, tâ ka weetas stahwoht tukfchas. Laj Deews dohd, ka jaunee teefas wihri nelad us netaisnibas pehdahm nebuhtu fashohpami!

S.

No ahrsemmehm.

Berlinê wezzais fehninsch fwehtijis fawu dsinfschanas deenu, 10. (22.) Merz palizzis 73 gaddus wezs; daudf fweschu waldineeku bijufchi atbraukufchi, gohda deenu lihds ar winnu pawaddiht. Walsts kungeem wehl arweenu peektef darbojotees gar jauno likkumu grahmatu.

Hamburgas pilfehtâ kahds wihrs, kas fawu seewu nokahwis, irr bijis teefas preefchâ. Wihrs ne buht nau gribbejis no tam fo sinnaht, ka fteplawa effoht, jo effoht darrijis kâ gohda wihrs. Bijust abbeem leela kilda un fchis negribbedamâ feewai naggus peedurt, gahjis ar to

us schauschanohs un dewis seewai pistoli rohtäs. Za ne-
essoft winna waina, ka seewa nau pirma schahwusi.
Bet teefa atkal no sawas pusses nau warrejusj zittadi dar-
riht, ka schahdu gohda wibru us 25 gaddeem pee smagga
zeetuma darba litt.

Parishë isgahjuschas deenäs bij wifs ittin kluffu, jo
laudis til sinnaja runnaht un darbotees gar printfcha
Pehtera prozessi Tuhres pilsehtä. Schi leeta neween ta-
pehz wiffcem pee firds eet, ka apsubdetais irr prinziis, bet
it ihpaschi tamdeht, ka neweens newarr flaidri issinnabt,
kurrar no abbaht puffedm taisniba. Printfcha wahrdi
un ta weeniga leezineeka Jonwieffa wahrdi stahw weeni
pret ohstreem. Prinziis saklaks no Noara fitteenu dabujis
un tapehz schahwis, Jonwieffs atkal to nolcedf. Tur nu
teefas lungeem peetikka ko darbotees, kahdi 70 leezineeki
bij ja-isklausina, apluhkoja zimdus, kas nelaika Noaram
rohkä bijusch i un mehrija pistoles stohbrus. Arri Rosche-
fohr L. bij turp nowaddihts, laj leezibu dohd. Kad nu
wifs bij pa kahrtai ismellehts, tad ta leeta tappa swehri-
nateem preeksch isspreechanas nodohda. Winni sagahja
sawä sahlë un turreja farunnas kahdas 70 minutes, tad
isnahza ahra un fluddinaja sawu spreedumu, ka prinziis
nau sohdam s.

Keisara pilli nesen weefibas wakkara kahdai augstai
skaitai teelmahtei nejauki isgahjis. Winna ilgu laiku pat-
labban bijusi runnojusi ar keisareni un gahjusj atpakkal us
sawu krehtlu; te reds, ka wiffi nonehmuschees pehz tahs
luhko. Bet schai tas deewin, knaibijusi luhpas, laj jo
wairahl til wehl laudihm patihl. Bet til dedsigas azzis
wehl nekad nebij redsejusj, sahl grohsitees un apluhkoht
un, ak tamu breefmu, eerauga sawu spihdofsch melno
usazzi pee kahjam gullam, jo ta nebij Deewina dohta,
bet no mattu pinneja pakkal taisita. Kä sibbens bijusi
ahra no sahlës, prohjam no pils, prohjam arri no Parih-
les un fehshoht taggad sawä muischä us semmehm, par
usazzi truhwedama.

Rohmä kä dedsigä waffaras laika twaiki lassahs, kä
mannams pahwests nebuht negribb bihskapus wallä laist,
pirms nospreedusch i, ka wifs ko winsch sawä swehtumä
runna un spreesch, irr preeksch katra kattola swehts, ne-
missigs wahrds. Prettineeku pulzinsch ar kateu deenu
masahks paleek, jo daudsi starpä, kam bail, ka sawu
weetu nepasaude; sinams netrucht arr firdigu wibru,
kas ne par ko nebehda, kas warubht pehz Martin Lut-
tera preekschihmes greefih pahwestam mugguru un ees
sawus zellus. Za pahwests scho leetu gribbehs lihdi
gallam dsiht, tad warr gan notift, ka weffelas semmes
no winna atscheklaks un appalsch saweem bihskapeem sawu
deewabijigu dshwofchanu kohpj. Amenteefchu kattoki
jau gandrils pawiffam tä irr atschlibruschees un neko no
tam negribb sinnaht, ko winnu bihskaps Rohmä paraksti-
jis; kad atnahks mahjä, draudse to wairs nepeenems par
sawu galwu.

Uf **Englanti** sahl taggad west dshwus lohpus
preeksch lauschanas no Deenwidus-Amerikas; ar weenu
kuggi atwesti 150 wehfschi, 300 aitas un wiffi leekoht
tenzinabt par weffelibu, effoht ittin sweiki par jubru at-
brankusch i. — No Indijas ar telegrafu sinna atskrehjusj,
ka Komta pilsehtä 2500 baklu bohwillas sadeggusch i.

Sweedru kehnam arri sawas dohmas. Walfts
runnas lungi apspreedusch i, waj nebuhtu labbi, kad nahk-
tu pee kehna ar luhgshanu, laj winsch atwehl sawas
godda eenahlschanas masinaht. Lihdi schim kehnafsch
dabujis 1 miljonu un 400 tuhst. dahlderu un schohs
400 tuhst. gribboht labbahl nedohht. Grammata gan pa-
likkusi nesuhnta, jo nebijis deewegan balsu, kas pa tai
eet, bet kas sinn, kas nahkofchu reis buhs?

Egptes wihzkehnam nu irr meers. Turks paneh-
mis brunnu kuggus, bet wiffu gohdam aismaksjis, tä
ka schim brihsham nau nekahdas staryibas. Turks ar
Montenegrineefcheem newarr un newarr pee meera tift,
stribdaks atkal par kohpu-gannibahm, un leelwalstihm
buis jaspreeksch, kam taisniba.

Amerikä netahlu no Paul pilsehta irr muischina, kas
no seewescheem ween tohp walddita un kohpta. Wezzaki
ar sawahm 7 meitahm tur apmettuschees un schihs nu
taggad wiffu darbu dorra. Brangas ehkas irr usubhmetas,
lauzini labbi kohpti, tihriba wiffur redsama. Kad sawu
darbu postrahdojuschas, tad salassahs ap wezzas slimmahs
mahtes gultinu, zitta lassa preekschä, zitta stahsta, zitta
adda un dshwo jaukä Deema meera.

Waschintonas senats, kä dsted, negribboht wairs sawä
walsti eezeeft Mormonu laudis. Schee sauzahs sewi par
swehteem un dshwo lauliba ar leelu pulku seewu.
Dascham tehwan tur irr lihdi 200 behrenu. Wiffa winnu
tizsiba un mahziba irr nekahrtibas pilna, tä ka japree-
zajahs, ka nelauj tai plehstees.

Au-Jorkas pilsehtä kahdä eelä, kas ais laudihm
mudscheht mudsch irr eetaisijusch i dshelzschu, kas pa gaisu
eet. Kur agrahl lukturu stahbi stahweja, tur taggad is-
zellahs dshelzu stahbi no 3 affu augstuma un 8 zell. resnu-
ma; baklu galli beidiaks sarrds, un us pascheem irr no-
likki garriski zitti bakli un us teem atkal schkeenes. Pa
appalschu taggad ne mas wairs ne-essoft tahda grufme,
warr buht arri, ka daudsem bail redseht, ka tahds putns
pah galwu liddinajahs.

No **Japanes** sinno, ka nuyat atkal pagani usnehmu-
fchi kristitus wajjaht, kahdus 4000 eefrahwusch i kuggos
un aissuhntijusch i, kas sinn us kurreni prohjam. S.

* **Badohmi fainneekem.**

II.

Bee staku- subdeem un subdu weetahm, kurräs lohpu
subdi tohp famesti, wehl daudf nekahrtibas redsamas,

zaur to fuhdi dauds no fawas wehrtibas saude un zaur to arri dauds fuhdu pawiffam bohja eet. Katrs prahitigs fainneeks gan sinnahs fawus lohpus pareisi un arweenu pastreijah, laj stakki zaur to paleef fausi un laj arri fuhdi wairojahs. Kad falmu deewegan, tad fchee tee labbafee preeksch streijaschanas; zittadi janemm fuhnas, sahga flaidas, egfu fluijas zc. Ja fuhnas un flaidas nau faufas un no tahm stakks beesu kahrtu eeliksi, ka tahs nedabuhn ar mihsaleem labbi peefuhktees un ar fuhdeem famaisitees, tad tahdeem fuhdeem masa wehrtiba. Zapat arri irr ar fluijahm, kas fawu fwekku deht ahtri nepuhst un mas fuhdu mitruma usnem; tahs arri mehreni un labbahf arweenu ja-estrejia. Tikkai faufas streijas, laj buhtu kahdas buhdamas, fuhdu mitrumu ihsti usnem un tad ka peenahkaks semme eeliktas ahtri fatruun.

Wiswairahf redsamas fuhdu weetas, laidaru preekschas ar uhdeni jeb struttahm pilnas, kas fuhdeem irr lohti shahdigs. Uhdens, kas no jumteem, lectus un fneega us fuhdeem fateff, fuhdus isskallo un padarra tohs wahjus; tadeht lohti wajadhsiga leeta struttas, kas no fuhdeem warr notezzeht, us plawahm jeb druwahm par kahdu grahweli nolaisf, jeb iswest un us to zeeti luhkoht, ka zits kahds uhdens fuhdeem neteff wirsu. Wislabbaki tee darrihs, kas fuhdu weetai un stakkeem blakku akku is-raks. Suhdu weetas un stakku plahns ta janolihdsina, ka tee us akkas puffi irr bichski shihpi un tadeht atleko-fchas struttas tikkai akka fateszehs. Ja tahdu akku ar lauku almeneem un fuhnahm, kas seema peeweddami, ismuh-ressi, jeb arri ar ohsola kohku isbuhwesi un wehl pumpi eeliksi, tad ta tew auglus atmettihs us behnu behrneem. Struttas irr labbi fuhdi, ihpafchi wahju fehju pahrfuh-dohf, us plawahm un auglu kohleem laistihf; tomehr tahs wehl dascha weeta teef masa wehrti listas.

Ja stakki us smiltainu jeb granta semmi un faufa weeta atrohдахs, tad mehds tur arweenu fuhdi fausi stah-weht, jo te wifs fuhdu mitrumu semme fahuhzaks un zaur to dauds fuhdu dallas eet pohsta. Scho launumu warri nogreest, ja stakus un laidarus isbrugge jeb ar $\frac{1}{2}$ pehd. beesu kahrtu labba lippiga mahla islikfi un tohs no weetas, ka rijas plahnu, ar uhdeni aplaistidams zeeti samihdifi. — Ne retti mahjas redsams, ka struttas pa stakku pamatteem zauri fuhzaks, ehlu puhde, un tad bes nekah-das wehrtibas zekka grahwjds fateff, jeb kur arri us kahdu plawas, jeb gannikles stuhriti useet, tur atkal sahle pahrtrekn augdama fakriht, ta ka to ne lohpi labbi ne-ehd. — Suhdi irr semlohpibas pamats, semneekam tee jafarga un jataupa, ka dahrgaka manta.

S. K.

Statistikas sinuas par 1868. un 1869. gaddu.

	gads.	behni	wibrifch.	seewifch.
Par wiffu Kursemmi irr dsimm.	1868.	14695	7493	7202
	1869.	13818	7049	6769
Dwihni	1868.	501		
	1869.	390		
Trihni	1868.	18		
	1869.	6		
ahrlaulibas behni	1868.	670		
	1869.	586		
nehshwi dsimmuschy	1868.	426		
	1869.	368		
Pahri irr laulati	1868.	3185		
	1869.	3707		
Mirruschi	1868.	11888	5975	5913
	1869.	16679	8351	8328
Pahri par 80 gaddeem	1868.	317	127	190
	1869.	329	116	213
Pahri par 90 gaddeem	1868.	101	43	58
	1869.	152	53	99
Pahri par 100 gaddeem	1868.	12	2	10
	1869.	21	9	12

1868. gadda 3 seewifski aissneedsa 110. gaddu, 1869. gadda 1 seewifskis aissneedsa 110. gaddu un weens 120. gaddu.

	1868. gadda.	1869. gadda.
Moslihtuschy	94	85
paschi pafahruschees	15	12
krisdami nosittuschees	11	11
paschi kaklu pahrgreesuschy	4	1
no wesumeem nosisti	6	7
no kohleem nosisti	19	6
waikta noslahpuschi	2	10
no sibbera nosperiti	3	1
wahroscha uhdeni gallu dab.	10	13
nogiptrejuschees	2	3
nomirruschi atrasti	2	1
no sirgeem nosperiti	5	1
no fleykaweem nokauti	4	4
paschi noschahmuschees	3	2
pee buhweschaham apfisti	2	6
fadegguschy	10	4
wairahf dsimm. ne ka mirr.	2807	
masahf dsimm. ne ka mirr.		2861

Un kahds buhs 1870. gads? Kas to sim?! Tas stahw Deewa rohkaks; bet sinuams pa dallai Deews tas Rungs to arri muhu paschu rohkaks dewis, waj gaddu sew par fwehtigu jeb behdigu pataisam. Kas azzis un ausis atwerr un reds un dsird, ka laudis darra un dsihwo, tas newarr zittadi ka no sirds Deewu luhg:

Taws wahrds laj pee mums ne-istihft
 Ta welna wiltib' laj isshft
 Ka tawa fwehta draudfiba
 Warr pamist meerä, tizziba.
 Tohs lepnus garrus walbi Deews
 Kas prettim tew grihb pazeltees
 Kas mahza mellu mahzibu
 Un pahrgrohs tawu wahrdiau.

H. K.

Kurfemnecks tablá Wahzfemne.

(Statt. Nr. 11.)

Ghnhausen nau arri ihsti nekahds pilsehts, bet tif tahda masgaschanahs weeta (Bade-Drt). Masgaschanahs eefahkhs 15. Mai, un eet libds 15. Septemberim. Gelsch schi laika daschu gaddu tai weeta wairahl ká 5000 flimneeki farohdahs. Bes teem wehl tahdu, kas til lustes deht reiso, un us kahdu laizinu apmettahs to smukku apgabbalu un tohs dabbas jaukumus apluhkoht. Us deenas widdus pufsi irr leels gauscham smuks parks, (meschadahrís) ar jauki kohp teem zeeraschanas gangeem, ar roh-schu un daschadu pukku platscheem, dauds swefchu semmu kohleem, kas ne-isteizami gabdu smarichu dohd. Parks irr us weenu pufsi wairahl ká wersti garfch, us ohtru tif kahdu puswersti. Weena mallá irr leels ohsols, ap kurren libds pat augfcheenei treppes irr usbuhwetahs. Kad tur uskabhj, tad war wissu to apgabbalu it skaidri redseht libds pat teem Weser kalneem. Parká arri redsami muhs semmes wezsee kadiki. Bet tee tur pawiffam zittadi isfkattahs, wissi irr ká dahrgas pufkes kohpti un ohsch tobri jauki. Parka widdu atrohnahs weena ehla ar kohka tohni, tas irr tas weffelibas awots. Gelschá gar to awotu wifesapfabrt smukki trellini aptaisiti, un wirsu glahses zeypure, kas ká grahpis us azzim apgabhts, zaur to war skaidri zauri redseht, ka uhdens ká swezje teescham stahwu kahdas 3 pehdas augsti no semmes eet, un tad us wiffahm pufsehm nokriht, fur tad zaur renni us masgaschanahs nammu aisteff. Uhdens irr stipri fahligs un paslahbs, nahk no semmes 24 grabdus firts, un irr gauscham wesseliges preeksch daschadahm flimmbahm, wissu wairahl preeksch tahdeem kas irr no schlakkas nouemti.

Schi uhdens deht laudis no augstahm un semmahm fahrtahm fanahl no wiffadahm semmehm un pasoules dakahm, arri no paschas tablas Amerikas. Dasch jau us krukkeem lehtdams, jeb no zitteem nests irr atnahzis, un lehtdams un dazodams us mahjahm aigahjis. Masgaschanahs namis irr kahdu pus wersti tahlumá no awota. Rates, kas to nammu primo reis redsehs, prassihis kas ta par pilli? un kas tur gan dsihwo? Tas irr gauscham skunstigi un smukki taisihts. Irr diwi leelas ehkas ar ittin flibpu salki mahletu skahda juntu, weena no ohtras nezil tahlu, ar appakeem galleem un wisapfahrt ar daschadahm almina bildehm. Gelsch tabh weenas ehkas irr tee masgaschanas lambari preeksch seewischkeem, ohtra preeksch kungeem. Pa widdu eet leels augsts un plats gangis, un gar abbahm pufsehm tee masgaschanahs lambari. Uhdens nau nefur neffams nei pumpejams, pagreesch til krahni un eelaisch zil wajjaga wanná waj btohdá. Us durwihm peenaglohts waldischanas rakhs, fur stahw rakhsihts, ká buhs westees un zil ilgi ifkats drihst lambari palikt. Par ktru wannu jamaksa pus dahlderis. Tahdu kambaru irr pawiffam kahdi 100.

Tad tur arri irr 9 dakteri kas masgatajeem to padohmu dohd zil reises katram wajjaga masgatees un zil ilgi katrá reisa wajjaga eelsch uhdena palikt. Ap mawites laiku musihkis spehle sahle; ktru deenu tohp spehlehts no pulksten pusseptineem libds dewineem no rihla, un no diweem libds astoneem walfatá.

Pirno nakti Ghnhausené gulledees nemas newarreju eemigt, maschines swilpeschana un stenneschana wehl arweenu atskanneja ausis, kaut gan meeas tobri ween mohzija par teem pagahjuschás naktis eefrahtem parahdeem. Tiflibds ká gribbeju slehgt peekuffuschahs azzis, te man islkfahs it ká waggoná buhtu, un gulta schubvojahs un swahrstijahs, ká waggons us fawahm fedderehm. Tá pa meegeem mohzidamees sagaidiju gaismu, un ta patti jauka faulite kas manni no Kurfemmes iswaddija, tur atkal ká preeka wehstnessis ar fawem selta starrineem par mannu gultu atspihdeja, ar lohbu rihlu sweizinadama. Ká no stipra dshreena apreibus atskahju fawu gultu, un arri drihs lambari. No manna kohrteta fainneeka pawaddihts aigahju us jauko parku, kas preeksch mannahm azzim, primo reisi redsoht ká paradihse israhdiyahs. Staigaju rinku riankeem par teem jaukeem gangeem, lassiju tabs tahfeles kas weetahm pee stabbeem peefistas. Ká bitte seedds isgahjis ohdu no daschadahm pufkehm to ne-isteizamu smarichu, kas mannu apdulluschu galwu tobri spir-dsinaja. Kad jau biju labbu brihdi staigajis, tad apfehdohs pee weena salka galdino us kohka beaki. Sehdoht eegrimmu dsikás dohmás, pahidohwaju wiffas tabs leetas kas man libds fcheijeem bij gaddijuschahs, un mans gars zeemojahs pee teem mihteem peederigeem tehwu-semne. Te us reisi dsirdu ká no debbestim jauku stannu; klausohs un pazehlees gabju tuwal, dsirdu to meldinu: Pehz tewim fawu Jesus Krift. Tas jaukais meldinisch wehl schodeem atskann mannás ausis, kad til tá brihscha atgahdajohs.

Kahds semneeks wahrdá Ghnhausen irr scho awotu atraddis fawá grunti un pehz winna mahda tas nosaukis. No eefahkuma tas wehl tam semneekam peederreja, bet krohnis atsinna par derrigu scho weetu appaksch fawu zeypuri nemt. Dewa semneekam zittu grunts gabbalu un wehl labbu teefu spohschu dahlderu kacht. Bet semneeks nebij ar to meerá, gribbeja pats fawu grunti paturrecht, jeb wehl dauds wairahl naudas dabuht. No tam tad leela prozesse zehlahs, kas 15 gaddus gabja, kamehr pehdigi isnahza spreadums, ka semneeks nedabu nekahdu zittu grunts gabbalu no krohna, un arri wehl masahl naudas ne ká tam bij papreekschu kohlihts. Ta tad tas zeema stuhris pahrwehrtijahs par pilsehtu.

Ghnhausenés eedshwotaji irr ká sfudras kas pa waf-faru teff un kust un fakrahj seemai mittekli. Par masgaschanahs laiku tee agri zeklahs un eet sebbu gulleht, isnohma par dahrgu nandu wiffas fawas istabas, paschi kaut kahdá kaktá palikdami. Kad schis laiks pagallam,

tad wijs paleel kluffu; jaulais musikis wairs nespehle, pawiljons un masgafchanahs namš tohp aifflehgiti, deenestneeki tohp attaiſti un eet uſ mahjahm ſawus ſudraba graſchus rehkinadami, zil dſerramas naudas katrs dabujis no Kurſemneeka, zil no Kreewa, Franzuſcha, Engländera un Amerikaneefcha u. t. j. pr.

(Uſ preeſſchu beigums.)

Tad ta ſahlihts.

Kahds ſaimneeks mahjā braukdams no Ceepajae, kur bij labbibu un ſehklas noweddis un daſchadas prezzes eepirzees preeſſch mahju waijadſibas, newarreja krogā ruhmi dabuht, kur ſirgu pa-ehdinah un eebranza weenās mahjās, kas zetta mollā bija. Sirgu nojuhdiſis eeleet ſtalli un eepirkumu eeneſs iſtabā, laj nekas pohſtā ne-eet.

No rihta ſirgu apkobpis noleekahs wehl gulleht; mahju laudis uſzebluſchees iſeet katrs pee ſawa darba; ſaimneeze meitai leel brohkaſti wahriht. Vebz kahda brihtina zellawihrs gulleddams eerouga ſaimneezi pee ſawa ſahls maiſa — ko wakkarā bij iſtabā eeneſſis — un reds pilnu ſauju grahbjam. Par kahdu brihtinu eenahk meita, eet arri pee maiſa, grahbj atkal pilnu ſauju un iſeet kufnā. Vebz kahda laika meita eeneſs grahpi iſtabā un iſeet patti ahrā.

Zellawihrs weens patš iſtabā buhdams dohma: „Kad ſaimneeze un meita nekaunahs no mannas mantas nemt, kas tad man jaſaunahs?“ eet pee maiſa, grahbj pilnu ſauju un mett grahpi, laj eet zeemā pee ſaimneezes un meitas reekuſchahm.

Kad nu mahju laudis ſanahluſchi ſahk brohkaſti tur-reht, tad atrohd bariibu tik ſahlitu, ka nedohmahnt newarr ebſt. Saimneeze brihnahs, kur bariiba tik ſahlitiga radduſees, jo tik weenu paſchu ſauju ſahls eſſoht eemetuſe. Kad bij labbi iſbrihnijuzees, tad zellawihrs teem paſtahta ſaklamu wahrdū ko eſſoht reiſ dſidejis:

„Mahte metta, meita metta, zellawihrs arri metta, kas ſiun waj arri tē ne-eſſoht tā gaddijees.“

A. R—r.

Suceeklu ſtahſtiuſch.

„Mannu behrenu Zums nemaſ newaijaga pohchteht“ kahds wihrs ſazzija uſ baklu pohtetaju. „Kapehz tā?“ ſchiš jautaja. Tapehz ne, ka eſmu atraddis, ka pohteſchana it neko nelihdi. Wezſkrohdera dehlš arri tifka pohchtehts, 8 deenas pehz tam iſkritta zaur lohgu un nolauſa kaflu, bij beigts ar wiſſu pohteſchānu. Ko ta nu lihdeſja?

M. Neulandt.

Atkal jau grahmata.

Mihlo Wiſdeggun!

Kahds draugs, — negribbam ſazzihht, kā zaurais trauks — Dohribes ſweijneeku wahrdā pee tew nahjis uu

ſchehlojees, par wihru, kas teem winnu labbu lohmu gribbejis noſkluſt. Man gaddijahs ilgaku laiku tai puſſē zeemā buht, ſahku praſchinahnt un klauſchinahnt vebz ſchi ſkauga, bet kā newarr tā newarr uſeet. Turpretim deht taht minnetas leetas iſwaizadams dabuju ſinnaht, ka ta leeta dauds maſ zittadi ſtahw. Gan negribbu tahm dohmahm weetu atlaut, ka ſweijneeku weetneeks waj no kahda wezza augona gumdihts, waj no zittas induwes dſennahnts buhs pret kahdu newainigu raudſijis ſpahrditees, bet recteek deewegan ſchihm dohmahm prettiturereees. Ta leeta eſſoht tā bijuſi, uſtizzami gohda wihri. paſchi ſweijneeki man tā teiza: Kad leelais lohms bijis iſwillkts, tad teem tappis tuhdał ſohlihts 400 rublu, bet lautiini no laimes pahrnemti nau par to dewuſchi, gribbejuſchi iſdſiht 500 rubl.; tā tad paſchi lohma wehrtibu tik augſti apſwehruſchi. Turrejjuſchi arri ſawu prezzi lohti dahrgu, bet par nelaimi uſnahjis mihtkts laiks un nu newarejuſchi wairs kaweht, ja negribbejuſchi driht driht to peedſihwoht, ka aif wezzas prezzes nejaukas ſchkaudas deggunam laj zellahs. Waijadſejis kahdam ſchihdelim wiſſu par lohti lehtu tirgu iſdoht. Gabjis kā daſcham labbam, kas aiſmierk ka ſihle rohkā labbahk ne kā mednis lohkā. Ka ſcheem tik nelaimigi iſgahjis, par to rakſtitajs tohs ſawā ſirdi pateſi noſchehlojis, bet patš pee tam ne buht nau wainigs. Labpraht arri eš to redsu, ka no ſkaugeem mall ſch nauzamo, bet no gohdiga wihra, mall kā wahwerite, ſkaugis wehl ne-iſnahkts. Tapehz tad man jaſakka: „Tu mihtſch zilweziuſch, ja tew tſchamaraggā nau labbaka ſch nauzama, ka tawas paſcha taiſtas melluma ſahles, tad ſargees to Wiſdeggunam ſneegt, jo wiuſch tewi paſchu iſſchkaudahs gairā melli kā mohri.“ Kā ſchoreis tā turplikkam tew, mihtlo Wiſdeggun, pateſfigas ſinnas neſlehpš

Dhſchkeris.

Wiſjaunafahs ſinnas.

Pehterburgā irr zehluſees weena akzijas beedriba, kurrei 2 milj. rubli gruntſkapitala. Schi beedriba luhgufi waldeibu, laj wiunai atwehlejoht wiſſadu galku pehz noſpreeſtas taſſes ſawās ihpaſchās bohtis, un dſihwus lohpus tirgōs pahrdohnt un eerikteht kufnās, eekſch kurreahm nabbageem laudihm par to wiſlehtako maſſu pahrdohnt weſſeligas galku un kaipoſtu ſuppeš. Beedriba atkal apnemmahs no ſawās puſſes par to gahdaht, ka Pehterburgā allach tik dauds friſchas galkas buhtu, ka uſ 2 nedeklahm peeteek, un galku par to wiſlehtaku maſſu pahrdohnt. Pehterbudſneeki par ſcho beedribu lohti preezajahs, jo lihdi ſchim leelas dahrdſibas deht daſcheem lautiineem, it ihpaſchi no ſemmajas kahtas, ſawi galkas ſohbi bij ja-iſlauſch.

Ru-Zorkas aprinki tanni 27. (15.) Merzi aplam leela wehtra plohsijufees. Dauds leeli nammi tappa apgahsti un dauds zilweki nofsi waj sipri eewainoti.

Florenzē tanni 28. (16.) Merzi. Tikpat Italias kā arī Spanijas abriģu leetu ministeris waldibas wahrda teem ahsemmes subiteem fīnuu dewuſchi, ka pahweſta un konzilijas leetās it nebuh negribb maiſitees; laj tur ſpreesch ko ſpreesdami — ſcheem weenalga, tik to ne-wehleſchoht, ka Italiā waj Spanijā gribbetu ko eewest, kas buhtu pret waldibas liſkumeem.

Rohmā tanni 22. (10.) Merzi pahweſts 20 jaunus bihſkapus eezehlis.

— Tanni 18. (6.) Merzi konzilija atkal weenu ſehdeſchanu noturrejuſi, bet tapeh3 ka tee konzilijas tehwi ſchoreis it nebuh weendōs prahtōs newarreja ſa-eet, arī nekahda jauna tizzibas mahziba netappa iſfluddinata. Pahweſts dikti noſfummiōs, ka tas darbs winneem lahgi neweddahs, tomehr zerre, ka wehl preeſch Jahneem ſawu nemaldibas mahzibu warrehs liſt iſfluddinah un tad to konziliju ſlehgt.

Rihgās uggunōdſchfeju beedriba iſfluddina, ka 1869. Rihgā pawiffam 46 uggunōgehki bijuſchi. Beedribai irr 1588 lohzekti, no kurreem pehrn 7 no Keisara ar gohda ſihmehm tappa puſchkoti. 1869. beedriba eenehmuſi 7686 rubl.

Par **Rihgās-Zelgawās** dſelſzeķu 1869. irr brankuſchi pawiffam 197,527 zilweki, ſtarp ſcheem 4786 pirmā, 33,566 ohtrā un 154,506 treſchā klaſſē, bej tam wehl 3229 ſaldati un rekruiſchi un 1450 arreſtanti. Schi dſelſzeķa akzionaru luhgſchana; laj waldiba winneem wehlejoht taiſiht dſelſzeķu no Rihgās uſ Dubbelteem un Wentſpilli un weenu leelu tiltu pee Rihgās pah3 Dau-gawu, wehl paklauſiſchānu Pehterburgā nau atradduſi.

R. S—z.

A t b i l d a.

Tam, kas man rakstu „no Zaunpilles“ preeſubtijs ſawu wahdu nepa-lihdamē apwaſchā, dohdu par ſawu, ka liſkumi man aiſleed3 rakſtus, awi-ſēs liſt, ja rakſtitajs nau uſdeweēs.

Raudas tirgus,

Rihgā tanni 21. Merzi 1870.		uſprraf.	feh1.
5%	walſts-aiſleeneſchānās biſketes ar winneſt. I. aiſleen.	152	151
	II. aiſleen.	151	149
5%	walſtsbankas-biſketes	91	89
5%	Wid. pfandbrieſes, uſſalkamas ne-uſſalk.	100	99 1/4
4 1/2%	Kurf. pfandbrieſ. uſſalkamas	100	99 1/2
5%	ne-uſſalk.	93	92 1/2
Rihgās-Dinab.	dſelſzeķa akzijas uſ 125 rub.	127	126
5%	Rihg.-Dinab. obligazijas uſ 125 rub.	—	—
5%	Rihg.-Zelgaw. " " " 100	110	109

Labbibas un pretſchu tirgus Zelgawā, tanni 21. Merzi, Rihgā, tanni 21. Merzi un Ceepajā, tanni 21. Februari 1870. gaddā.

Rakſtāja par:		Zelgawā.	Rihgā.	Ceepajā.
1/3	ſchew. (1 pudru) rudſu	2 r. 50 f.	2 r. 75 f.	2 r. 40 f.
1/3	" (1 ") kweeſchu	4 " "	4 " 50 "	3 " 60 "
1/3	" (1 ") meeſchu	2 " "	2 " "	1 " 80 "
1/3	" (1 ") auſu	1 " 10 "	2 " 20 "	1 " 15 "
1/3	" (1 ") ſtru	2 " 50 "	4 " "	2 " 50 "
1/3	" (1 ") rupju rudſu miſtu	2 " 50 "	2 " 15 "	2 " 50 "
1/3	" (1 ") bihdeletu	4 " 20 "	4 " "	3 " 50 "
1/3	" (1 ") kweeſchu miſtu	4 " 30 "	5 " "	4 " 50 "
1/3	" (1 ") meeſchu putrainu	3 " "	3 " "	3 " 50 "
1/3	" (1 ") kartofeki	1 " "	" "	" 90 "
10	pudu (1 birſawu) ſeena	3 r. — f.	4 r. 50 f.	3 r. — f.
1/2	" (20 mah3.) ſweeſta	4 " 50 "	5 " "	4 " "
1/2	" (20 ") dſelſes	1 " "	1 " "	" 90 "
1/2	" (20 ") tabaka	1 " 40 "	1 " 25 "	1 " 60 "
1/2	" (20 ") ſchlihtu apvīku	6 " "	" "	7 " "
1/2	" (20 ") frohna līnu	2 " 50 "	2 " 50 "	1 " 80 "
1/2	" (20 ") brakta	1 " 50 "	1 " 20 "	1 " 20 "
1	mužu līnu ſehku	9 " "	9 " "	" "
1	ſīku	13 " "	13 " "	10 " "
10	pudu ſarkanas ſabls	6 " 75 "	6 " 25 "	" "
10	" baltas rūpjas ſabls	6 " 60 "	6 " "	5 " 50 "
10	" ſmatkas ſabls	6 " 50 "	6 " "	4 " 50 "

Latv. Awiſchu apgabdataj3: J. W. Sakranowicz.

S l u d d i n a ſ c h a n a s.

No Zaun-Auzes pagasta teefas zaur ſcho ſlud-dinaſchānu tohy wiſſeem ſīnamā darrihs, ka tanni 20. un 21. Aprili ſch. g. eekſch Zaun-Auzes Bebrtālāt mahjānu ubirupe taps notur-reta, kur ſirgi, gohweēs, aitas, zubas, labbiba, daſchdajchadas wirtſchafes leetas un drabnas wai-rahſfohlitajem pret ſkaidru naudu taps pahdohtas. 3

Zaun-Auzē, tanni 12. Merz 1870.
(Nr. 14.) Preekſchfehde3: J. Ullmann.
(S. W.) Teef. ſchrihw.: J. Eichwald.

Krohna Prawingu pagasta waldifchāna darra ſīnamu, ka no 23. April 1870 to ſa-nemſchānu un noſubitiſchānu to zellugrabmatu un ſirgu ſelſeſchānu preeſch frohna deeadereem, tā ka arī to paſu apſtelſeſchānu preeſch ſaldateem un arreſtanteem no Prawingu pagasta, ne wairs, kā lihd3 ſchīm, Prawingu muſiſchā ſareem3 un iſ-darrihs, bet wiſſu to Slawes pagasta-nammā iſpildib3. 2

Slawes pagasta-nammā, 25. Februar 1870.
(Nr. 44.) Pagastawez3: R. Kundſing.
(S. W.) Pag. ſchrihw.: Wieme.

No Rulbigas frohna meſchalunga nowadda pa-gasta teefas wiſſi tee, tam pee tabs atliktuſchās mantas ta iſgehjuſchā ruddeni apwaſchmeſchalunga muſiſchā ſipvel nomirruſchā, pee ſchih3 meſcha-lunga draudſes peederriga wakeneeķa Jacob Zelms, ſkaidras praſſiſchānās irr, jeb tiktai dohmatu buht, kā arī tee, kas tam iſſazitām Jacob Zelms parahdā walikluſchi, teeſ zaur ſcho uſaiſināt, ar ſawabm ſkaidrahm cerahdiſchānāhm un malkſchānāhm tanni 24. Aprili ſch. g., kas tas pehdigais un iſſlehgſchānās terminſch ſchīnū leetā, pee ſchih3 wagaſta teefas peemelde-tees, jo zittadi tee parahdu praſſitaji netiks klau-ſti un ar teem parahdumalkſatajiem notiks peh3 liſkumeem. 2

Rulbigā, tanni 6. Merz 1870.
Preeſchfehde3: J. Walkowſki †††
Pag. ſchrihw.: J. Schepſki.

Rabbi dīgtoſchās ſriſchās wiſtu, timoteja un ſarkana abholina ſehklas lehti pahdohd Rihgā, Zinder eelā Nr. 12 3

L. Goerke un beedrs.

No Mubrumuſiſchās pagasta teefas wiſſi tee, tam jehlabdas parahdu praſſiſchānās pee tabs at-ſtahtas mantibās ta iſgabjuſchū rudden nomirru-ſchā Waſ-Berenes Klebel mahju ſaimneeka Uns Dichenberg buhtu, jeb kas tam paſchām to parahdā walikluſchi, zaur ſcho ſluddinaſchānu tohy uſaiſināt, ka pirmee ſawās praſſiſchānās lihd3 25. April ſch. g., kas par to weentigo iſ-ſlehgſchānās terminu nolikt3, ſcheit uſdohd un hei-dſamee lihd3 tam paſchām laifam ſawus parahdus nomalka ar to peekohdinaſchānu, ka peh3 ſchī ter-mina tee parahdu praſſitaji wairs netiks klauſti, un tee parahducki peh3 liſkumeem ſrahpeti. 1

Mubrumuſiſchā, tanni 24. Februar 1870.
(Nr. 44.) Preeſchfehde3: G. Ullmann.
(S. W.) Teef. ſchrihw.: Smugge.

Pehgeris no Maſiſchū glahſchū ſabliſka no por-ter, ſchampanger un allus buttelehm irr Zelgawā, kattoķu eelā Ullmannā bruhſi. 2

Weens gohdig3 peena-nohmataj3 warr meldeees Zehfabamuiſchā pee Zelgawās. 2

Rihgas Latweeschu labdarrischanas beedriba

wissem draugeem, kas pagabjuschâ gaddâ tai til laipnigi dafchadi irr pallhdsesjuschâ, firnigt pateizgabs un to issakka, ka tillai zaur tabdu leelu peepatibdseschânu wînaa irr sawu mehrti panabti un dafschas jo farstas affaras noschabweit spehsuse. Zaur scho pahrelesinaschanohs wînaa edrohschî nata nu arkal zerribas pilna sawu waigu wazell un lubds: palibdsiet zil spehsiet, palibdsiet ta, ka mehâ jowrohjam tur, kur trubkâs un grubtas behdas soeesh, spehsjam palibdsiet.

Pehz sawu listama § 9 schi beedriba griid Merzi sch. g. islohseschânu turrebt un tadebt femischi lubds, zaur dahwanu pahneegschânu un lohschu pirtschânu pee wirnas darbeem pedalliees. Tee te parahstuschees dahwanas preefch islohseschânas ar pateizibu farems un lohses par 20 £. gabbalâ pahdrohs.

- Rihgâ:
Elise Thomson,	Maflaw. Uhhrihgâ, Leela-celâ Nr. 257.
Martha Neugroth,	Steg-celâ Nr. 1.
Henriette Strauch,	Sakku fallâ,
Anna Martinsohn,	Pelsterb. Uhhrihgâ, Kalku-celâ Nr. 8.
Sander Martinsohn,	" "
Joh. Wehlschen,	" "
H. Jacobsohn,	" Nikolaj-celâ Nr. 23.
un	" Welfander-celâ Nr. 32.
Emilie Raab,	" Suworow-celâ Nr. 36.
- Latweeschu beedribas nammâ, pee ekonomâ,
 Katharina Carring, bruuneneeku nammâ (Mitterhaus),
 F. Wallob, pee Jauneem wahrteem, boide Nr. 7,
 Albert Drescher k. bohdt, pahdrohgawâ.
- Jelgawâ: Johann Woldeemar k. bohdt, blakkam Latw. bas. (pee Breescha). 1
 Schablowskij k. grabmatu bohdt. 1

Romiteja.

Tee pahstikamee un fchê muhsu femmê jau gaddeem par derrigeem atrahst fkanstigi mehstli

Superphosphat

ar to sibmi Pachard irr dabujantl pee 2

B. van Dyk.

Rihgâ, Sinder celâ Nr. 10.

Miasus Vidler-arklus . . . 5 r. 15 £.

Lahs tschuguna dallas preefch teem lhpasht 1 " 50 "

Sinn-lauschânas rittens un lohsu dallas 2 " — "

Miasus tschuguna kufnas 6 un 8 kap. par mahrsjam.

Kufnas restes 4½ kap. par mahrsjam.

Tschuguna kappâ krustus no 3 rubl. eefahf.

Miasus ugguns un dahrsa sprizses. Wiffas leetas is labba materiala toistras pahdrohd 2

dessleseschânas un maschinu fabrikhis no

W. Zeschewik.

lehgeris Rihgâ, Sinder celâ Nr. 10. Seefta nammâ.

Weena Kursemmes mahjas weeta, 8 werfies no wiffesht, ar labbi uslohschânu ehtabun, 30 mehritabun pulraweetabun atramas femmes, wrawahm un gannibabun, bet bes inwentarsjuma, tohp ardeha par Jurgeem sch. g. us arenti. Klachtakas sinas warr dabudt Kuldiga pee Roschewiza lunga, Gränberga nammâ us Rumbas drahta, jeb Rihgâ, Maflawas forstaitê, leelâ fmiel-schu celâ Nr. 35, weenu trevri us angfchu. 1

Sahna fehlkas-rubsi

irre pahdrohdantl par 4 rubl. fabr. par mehru tannî muilshâ Zumalben itare Baufta un Jelgawu. Pahstelschânas teel arriban preti nemtas Rihgâ tannî kantori no 3

Carl Chr. Schmidt.

Wihms, rumu, aratu, punschus un bishofu, pehz Rihgas pagrabba-irgeem, pahdrohd Jelgawâ 1

D. H. Günther un dehls, preti Latweeschu basnijai.

Wiffadas wiffas un labbi dihgstoschas dahrsu-fektlas tohp pahdrohtas pehz Rihgas tirgus pee 1

C. Schwanberg, Durbes megilâ.

Rihgas twaika kaulumiltu fabrikhis

ustaujabs zeenig, femmeskohpejem sawus twaika kaulumiltus par 8 rubl. f. par malsu no 7½ pud. raggumiltus 9 " 50 f. " " 6 " zaur schu us pirtschânu usdahwabî.

Tapehz ka fauli un raggi jo deenas dabrgatt waleel warr noift, ka arriban fabrikham, kad fuggu braufschâna atkal hups eefahlfes, ta zenna no faulus un raggumiltuems hups dabrgata jazell; tapehz wiafch zeenigas femmeskohpejus usflubbina, jedrthari sawu waljadstbu usdohr, laj ta taggadeja lehta makfa wirneem wehl nahktu par labbu. 3

Rihgâ, 10. Merzi 1870.

Carl Chr. Schmidt.

Augtu-fohtus, kas jau angfus nefs, no tahm wislabbalahm fortehm, shgaw un zittus fruhmus, dafschadus zittus stahbus, rohfes, georginu knolles, labbi dihgstoschas dahrsa saknes un yukka fehlkas pee-dahwa par lehtu malku 3

F. Hennings.

fkanstes un andeles dahrsneets Assputie.

Wpafsch Stokmannmiffas (Widsennê pee Daugewas) irr femneeku mahjas pahdrohdantas un ay Jurgeem 1870 usrennamas. Skaidrakas sinas isdehs muilshas waldischana. 1

No muhsu Rihgas damffahgufudmal-lahm mehâ fchê Jelgawâ turram weenu fruh-jumu dafschadu dehtu un pahdrohdam par lehtaku tirgu, ko warr dabudt sinacht muhsu kantori Jelgawâ, pee Annasawahrteem pee 3

Mitchell & Comp.

Preefch musikanteem!

Rohmanu un antihbas seides preefch fjolehem, gitarrehm, dschello un kontrabassehm, ka arri sibba kwintes, farrus preefch fjohtu bohgeneem, kolofoniju, nohschu papibri un nohschu heftes dabuja us jaunu un pee-dahwa ta andele no 3

Friedr. Leonh. Knypffer
Jelgawâ, leelajâ celâ Nr. 18.

Diwi burfchi preefch kalleja amata warr peeteftes Ammesmuilshâ pee Dohbeles pee kalleja meistera Sorgewits. 3

Weena labba spihsmanne ar lab-bahin parahdischanabun, kas tunqu ehdeenu labbi probt taistlt, warr weetu dabucht par fainneezl; tandebt japeemebahâ Zumwammuifshâ pee Bauftas jeb Wis-falumuifshâ pee Jelgawas.

Teesas leetas.

Daru wiffem zaur fchê sinamu, ka Kursemes Oberhof-teesâ manat irr eezehluft par Kursemes Oberhof-teesas adwokatî un par mahskli eerahdijust Kuldigas pilsehtu, kur wiffas teefas darrischanas luhfchu atrohdam. 1

Armin Adolphi.

Kurs. Oberhof-tees. adwokatî, libdschinn, Kuldig. wif. sekreters.

Abholina, timoteja un wikkufektlas lehti pahdrohd Jelgawâ 2

Otto H. Günther un dehls.

Dohbetê tas sagruis Stuhrfrohgs libdi ar femmes gabbalu no 1½ pahraweetabun, par to zeetu zennu no 800 rubl., is brithwas roh-fas irr pahdrohdams. Klachtakas sinas pee Saar lunga Dohbelê. 1

Dhofmuifshâ, pee Jelgawas, no Jurgeem sch. g. peena pirzeji warr weetu dabudt. Turvat arit wehl weens frohgs ar laukeem isren-tejams. 1

Pee J. W. Steffenhagen un dehta Jelgawâ nupat tappa gattawa un irr wiffas grabmatu bohstis dabunama schi grabmata: 1

Bischu-Kalendere.

Is brishwlunga no Berlesch bischu-kalenderes pehz schejens femmes- un gaita-buh schânas isstaita un pahrtalkota.

Isdohra no Kursemmes bischu-kohpschânas beedribas.

Makfa eefetara 20 kap.

Basnizas un fkolhas sinas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Nahdirajs: Sinna un lubgšana preefch Latw. mehmkurlu fkolhas. Par peelikkumu. Fkolhas eepwehtifšana. Par sinaschanu. Par toht derringu ufteizam. Pehterburgas-ahrpilsehta 6to namma nummuri Mitter-eela un tur atraddihs behrnu pulzinu, kas no zeenijama Stuenzi, weena no Schweizes atnahlfcha kunga, un wiina ufteizam palihga Abholing, dfinmu-fcha Latweefcha, jau tik tahki mahziti, ka warr runnaht ta, ka katrs warr fapraft to tee fakta. Schee wihi ar preeku rahdihs katram, kas tik grihb, kas un ka fchinis fkolhas tohp mahziths, tee strohda ka ihsteni ganni, kam tee jehriini mihti. Wiini gaufchi preezajahs, ja kahds wiinau fkolhu apmekle, jo zerre, ka zaur to daudsi dabuhs

Sinna un lubgšana preefch Latweefchu mehmkurlu fkolhas.

„Es biju zeetuma un juhs effat manni apmeklejuschi“ ta tas Kungs Kristus fazzihs pastara teefa ne tiklai uf teem pee wiina labbas rohkas, kas irr kohpuschi tahdu, kas fawu grehku deht laiziga zeetuma, bet ta winsch fazzihis ir uf wisseem teem, kas dsihiti no ta Kunga mihlestibahs irr apmeklejuschi un kohpuschi tohs garra-zeetumneekus. Schis garra-zeetums daudsi gruhfaki zeeschams, ne ka zits, tadeht kristiga draudse issuhfata fawus wehstnefchus pee paganeem, Suhdeem un Turkeem, un strohda fawu miffiones darbu arri pascha kristigas draudses widdii pee wisseem, kurreu dwehseles wehl zeetuma atrohdohs.

Tahdi noschehlojami, kurreu dwehseles ta ka zeetuma, arri irr tee nabaga mehmkurle e. Tee newarr neds fawus preekus neds fawas behdas issazzihht, neds kahdu eepreezinaschanas wahidu fanemt. Kad tew tawa firds grehku pahrmett un tewi beedina, tad tu sinni atweeglinaschanu atrast pee fawa Bestitaja kusta, fur tas tawus grehkus deldejis un swehtu meeru tawai dwehselei atwehrits. Bet fur wiini to laj atrohd, wiini, kas no tahs falihdsinaschanas zaur Kristu Jesu neneeka nesinn? Schee wahrgulifchi gull fawas affinis, ka tas wihs, kas stary flepkaweem bija pullis; tadeht kristigai draudsei nau wis brihw teem garram eet, bet te samaritera darbs jastrohda un jagahda wiinau wainas, ja arri ne wiffai dfeedinahrt, tad tomehr weeglinahrt. Un tas irr eefpehjam e. Jo jau fen gaddeem zittas semmes fahlfuschi mehmkurlus fkolhoht, un arri muhsu mihta tehufemmé jau preefch gaddeem eetaifija mehmkurleem fkolhu Mihga, fur leela swehtiba teek strohdahts. Kas patz grihb redseht zil tahki mehmkurlus behrnus warr west pee atfihfchanas, tas laj ufmekle Mihgas Pehterburgas-ahrpilsehta 6to namma nummuri Mitter-eela un tur atraddihs behrnu pulzinu, kas no zeenijama Stuenzi, weena no Schweizes atnahlfcha kunga, un wiina ufteizam palihga Abholing, dfinmu-fcha Latweefcha, jau tik tahki mahziti, ka warr runnaht ta, ka katrs warr fapraft to tee fakta. Schee wihi ar preeku rahdihs katram, kas tik grihb, kas un ka fchinis fkolhas tohp mahziths, tee strohda ka ihsteni ganni, kam tee jehriini mihti. Wiini gaufchi preezajahs, ja kahds wiinau fkolhu apmekle, jo zerre, ka zaur to daudsi dabuhs

sinnaht, ka mehmkurlus arri warr fkolhoht ka zittus behrnus un tohs ne tiklai warr ismahzith runnaht, bet arri garrigas leetas atfihht un fapraft. Bet ar scho weenu Wahzu mehmkurlu fkolhu mums nepeeteef, jo tur tee behrni tik Wahzu walloodu eemahzahs. Muhsu semneeku behrneem wajjaga fkolhas, fur tee fawa tehwu wallooda tohp mahziti. To jau gaddus atpaffat Wendru draudses (Zggounde) mahzitajs Sokoloweki bij atfinnis un tamehr publejees, kamehr isdemahs tahdu fkolhu Zggannu mehmkurleem ezelt. Kopirka semneeku mahjas un maksaja lihds 8000 rubl. kamehr to panahza, ka nu fkolha usturrahhs patte femi.

Tahdu fkolhu ir Latweefchu mehmkurleem ar Deewa palihgu jau schinni gadda warretu zelt. Kursemmes ka Widsemmes mahzitaji fawas fapulzēs apnehmu-fchees fawas draudses mohdinahrt laj par to gahda, ka tahdu fkolhu warretu eetaifihht. Dohma waj nu pirkt weenu no tahm wezzahm pastes stazionehm, kas uf Daugawas kraffa ne tahki no Mihgas, jeb kahdas mahjas, kas tur tuwuma buhtu pehrkamas. Des 8000 rubl. gan ir mehs ne-istiktum — un teefa, ta irr leela nauda. Bet kad wiffas Kursemmes un Widsemmes Latweefchu draudses kohpa scho naidu famett, un ir Wahzeefchi fawu palihdsibu neleegs, un zittas draudses jau pilnigi uf to irr dewuschas, tad neleekahs wairs tahda ne-eefpehjam leeta. Waj tad tas, kas Wahzeefcheem un Zgganeem bija eefpehjam, til mums Latweefcheem ween buhtu par gruh-tu?! Waj tawa kristiga mihlestiba warrehs leegt nelaimigeem mehmkurleem to jauko Jesus gaischumu, kurrea tawa firds fildahs, un ko tee pee tawas firds durwihm zaur fcheem raksteem luhdsahs? Ne, — tu dohfi, zeek spehji un fawu dahwanu pawaddisi ar firfnigahm lubgshanahm. Un kad kristiga mihlestiba mums tik tahlu buhs palihdses-justi, ka tahdu fkolhu warrefim ezelt, tad pehzahl ir schi patte zaur femi usturresees, un wezzakeem, kas fawus behrnus tur leek fkolhoht, nebuhs wairahf jamaksa, ka 100 rubl. par behrna usturrefchanu; warrbuht, ka par wehl masaku maksu behrnus fkolha usturrehs. Par fkolhmeisteri schinni fkolha buhs dfinnis Latweefchs no Unimurgas draudses Widsemme, tas augfcham minnetais Mihgas mehmkurlu fkolhaskunga palihgs J. Abholing. Laj Deewe dohd, ka winsch drihs fawu darbu warretu fahft pee Latweefchu mehmkurleem!

Nu mihta Latwju tauta! laj ir taweem nelaimigeem mehmkurleem fahktu gaismina aust un tee no fawa garra zeetuma zaur tawu mihlestibu toptu iswadditi, atnes

fawas dahwanas pee faweem mahzitajeem, kas tahs lab-praht apgahdahs. Tu sinui: „preezigs dewejs Deewam mihtsch.“ Laj tad Deew's dohd, ka dauds preezigu deweju muhsu starpä rastohs! „Un ta Kunga, muhsu Deewa laipniba laj pah'r mums paleek un paschliex pee mums muhsu rohku darbu.“

Bar peeliffnuun

tahm missiones swehtku sinnaht Wabnes draudse (Wafn. finn. Nr. 4) gribbu te wehl pahri wahrdu's teikt, ko tur biju aismirsis peeminneht, ka stary teem, kas schobs swehtkus ar jauku dseedaschanu puschloja, arri muhsu Suttene's dseedataji bij, kurei minnetä rakstä nau peeminneti. Wiini dseedaja fawas dseefmas lohpa ar Misuppes dseed. beedribu un no tam tas nahjis, ka aismirsahs wiinnus ihpaschi peesaukt. Dsiredams, ka mihtee Sutteneeki zaur wissu sawu nowaddu jauku dseedaschanu jo rubpigi lohpa un mihto, turru par peenahkamu, wiinnu wahrdu arri jau no muhsu missiones swehtkeem gohdam peeminneht.

K. Simonsohn.

Skohlas eeswehtischana.

Gan daudsreis auka un wehtra plohshahs un daschu no zetta aisturr un aiskawe, tad tomehr arri dauds atgaddahs, kas par nekahdu laiku nebaidahs un nebihstahs. Tä arri to 31. Janwar sch. g. tahds nejauks laiks daschu no muhsu draugeem un skohlas mihtotajeem, mahjä aisturreja, bet tomehr labs pulzinsch bij salassijees kad Aurumuischas skohlu eeswehtijahm. Laj gan daschi pagasta lohzekti nebija deewegan weenprahtigi us tam, ka jau daschreis Deewam schehl wehl noteek, ka wisseem gaisma un labklahschana wehl nepatihl, tad tomehr arweenu ta leelaka dalka irr us tam un mihto skohlas un wiinnas labbumu. Minnetä deenä jau it ogri daschi wezzaki, behri un pagasta lohzekti bij sanahkschi, preezadamees ka nu pascheem tuwumä skohla buhs.*)

Pulksten 10. atbrauzä Dobbeles zeen. palihga mahzitajs Leh; pehz tam arri wehl Aurumuischas zeen. renteslungs v. Voewenthal, kas par faweem kalpeem ruhpedamees dauds preeksch skohlas irr gahdajis un peemettis. Behz nodseedatas dseefminas „Es un mans nams, meh's sohamees,“ mahzitajs runnu fahka ar scheem wahrdeem: Teigi to Kungu manna dwehsele un ne-aismirsi ko tas tew labba irr darrijis, un rahdija, ka tas Kungs dauds irr palihdsejis pee schibs skohlas eerikteschanas. Tahfahf passubbinaja wissus pagasta lohzeklus, laj tee par schibs skohlas labklahschanu un usturru, firdigi ruhpejahs un gahda; tad beidscht skohlmeisteri un behrnus pamahzija, eeksch wissahm labbahm leetahm ne-apnikfuscheem publetees.

*) Uhd's schim Aureneki sawus behrnus suhtija Dobbeles pagasta skohla.

Runnu beidsis skohlas nammu eeswehtija. Beidscht japeeminn, ka skohlas namma ohtrs gals irr preeksch teefas un pagasta waldischanas nodallih's.

J. Schiffer,

Aurumuischas pag. skohlmeht.

Bar sinna'schanu.

Kad rakstneek's pat's par sawu darbu, kas jau tautas isgahjis, ko gribb runnaht, tad tam tä irr ap duhschu, ka tam pilgeram, kas sweschumä us lauschu pilnas eelas nemmahs puzzeht sawus sabbalus, tohs kahjäs paturredams. Man taggad täpat ap duhschu. Jo ne fen es grahmatinu gaismä issaidu ar to wirsaktu: „Varises affins kahsas.“ Nu jau tohs grahmatinas schurp turp islliduschas un sawam liktenim krituschas rohkäs. Sinnu, ka taggad tai grahmatinai täpat eet, ka wiinnas puschmahfahm, kas jau agrahl dsimmuschas. Zits to neewa; zits to slawe. Nekas nekaisch! tahdu diwkahtigu algu jau itweena leeta schinni pasaulk dabuhn. Tapehz laj lassitaji mihti nelaunojahs, kad es pat's taggad sawu behrninu, preeksch wissu azzihm fahku glaudih't un pehrt; neewah't un slaweht.

Kad es to minnetu grahmatinu farakstiju, tad man ta loh'ti patikka un es zerreju, ka ta patte ir taggad katram lassitajam warr gauschi patikt. Pee schahs sald's zerribas turredamees es newarru lassitajeem flehpt, ka ta patte grahmatina, kad to gattamu nodrukkatu rohkä dabuju, man isspeeda trihs nopuhtas; jo atraddu tanni trejadas wainas.

Pirmahs wainas? — — — Irr dauds bohsttabu misseschanas. Es sawu manuskripti nodewu Rihgä grahmatu pahrdeweja lungam un tas to likka drukkabt Wahzsemme eeksch Leipzigas. Laikom tur tanni drukkatawä sezzeris nau nebuht prattis Latweeschu wallodu; jo kad es to prohwe's drukku rohkä dabuju, tad man rihi bailes usgahja no ta wainu milluma, kas tanni bij eeliktas. Gan es smalki jo smalki wainas pahrlabboju, bet ohtras reises drukkaschanä tomehr daschas atkal eewectuschahs, pee lam til sezzeris ween wainigs.

Ohtrahs wainas? — — — Grahmatinä irr diweja rakstischanas wihs. — Des mannas sinnas un atklahschanas treschais bohgens zittam irr rohkä bijis preeksch drukk's wainu pahrlabboschanas, kas to pehz sawa prahta darrijis un es atkal tohs pirmus diwi bohgenus pehz manna. Tä starpiba gan nau leela, bet starpiba irr un paleek arween starpiba. Wainigs pee tam tas, kas man aif mugguras swescham pawahram lizzis mannu zeppet'i apgrohsibt.

Trescha waina? — — — Grahmatinas preeksch-wahrdä irr Bierbuff mahzitaja dsihwes weetas wahrd's pahrgrohshits. Jo us gruntsraksta stahweja rakstih's:

„Slohlas un Dubbultu draudses mahzitajs;“ bet taggad tanni weeta stahw: „Kaunas draudses mahzitajs.“

Tà tad nu stann: Slohlas mahzitaja muischâ Kaunas draudses mahzitajs! Tà nu lassitaji sinn, ka wiffas schis wainas nau notikluschas zaur mannu, bet zaur zittu wihru pahrsflattifchanohs.

Lassitajeem tabs mainas mas ko warr flahdeht, tarehz ka tabs irr masas un turklaht tabs grahmatinas wallodu un prahtu nebuht nejauz, tadehl es tai grahmatinai drohschi un no wiffas fids wehleju dauds virzejus un lassitajus. Bet man tas gan ganschi nepatihk, ka zitti mannos kweeschos eebirdinajuschis kohlalischus. Fr. Mekon.

Par lohti derrigu usteizam

N. Starre's „Geografijas tabelli preeksch semju ffohlahm un awischu lassitajeem“ maks. 15 kap. Kas to few nopirkahs, laj peesitt mahjäs pee feenas un buhs jauns jauks lohdsusch, tur wezzi un jauni waj awises lassohht waj zittu prahtigu runnu turroht, azzis usmesdami jo weegli warrehs eepashtees kà ar muhsu, tà ar wiffahm zittahm pafauls semmehm un walstihm. S.

Behterburdsneeka sprecedums par Kursemmes ffohlahm un ffohlmeistereem.

Pebraa gadda awises kahds Behterburdsneeks stahstija par Krewuemes un beidsiht arri par Kursemmes ffohlahm; eefahlschu ar winna pascha wahrdeem un peelischu sawus flahht, laj lassitaji paschi tad apspreesch, zil tablu winnam taisniba.

1. Behrneem no Miklekeem lihds Leedeenehm ja-eet ffohlâ. Zil mannim Kursemmes pagasta ffohlas pashtomas, tad behrnus fahk til par Mahrtineem ffohlâ raidiht. Jo daudsi no scheem irr ganni, kam lihds wiswehlajam ruddenim — ja til laiks ween jauks — pee gohwihm jeb zuktahm ja-eet. Atkal zittäs draudses par scho laiku eefwehtijamohs behrnus mahza.

2. Behrnus fahk ffohlâ suhtiht, kad tee desmitâ gaddâ eegahjusch. Wehletohs no wiffas fids, kad tà buhtu. Bet ffohlas likkumu mums schim bribicham wehl trubht un mas to wezzaku, kas paschi no labba prahta sawus behrnus jau tais gaddos fahk ffohlâ suhtiht. It reitäs pagastos, kà Wahne, Nisuppè, Dsirràs, Snehpelè, Jaun-Nuzè, Kalnamuischâ (pee Dohbeles) un wehl zittos ar lungu, mahzitaju un pagasta waldibas gahdaschanu nospreeks, ka wiffem pagasta behrneem wismasahk trihs seemas ffohlâ ja-eet. Sinnams tahdi behrni ne ween wairahk mahk, bet teem

arri ffohlas mahzibas til drihs ne-isputt, bet daudsi mas us wiffu muhschu par mantu paleek. Wiffos zittos pagastos tur irr ffohlas, gan arri us to lubko, ka behrni bes ffohlas nepaleek, bet ar to ffohlas laiku irr leelu leela starpiba. Zits irr gaddeem gahjis, zits atkal til kahdas 5 waj 6 nedelas ffohlas smakku pa-ohdees.

3. Wezzaki dohd faweem behrneem pahrtifschanu lihds, ko prahwakahs meitenes ikdeenas ffohlâ fataifa. Tas tà sawrohtams, ka ffohlâ wahritu behrneem ehst. Bet arri schè raffitajam wihlees, jo behrneem irr no mahjam maile un pawalgš lihds, dascham arri putra, zittam atkal bes tam wehl kartoffeli, sirni jeb putrami, ko walfaros iswahra. Kam mahjas nau wiffai tablu, teem atsuhtha daschu reis siltu ehdeenu un kam flahumâ, tee eet walfarâ us mahjam. It reitäs ffohlâs, kà Balgallè, Blihdene, Nisuppè, Gejawâ un warr buht wehl kahdas, prohwejuschi preeksch wiffem behrneem ffohlâ ehst wahrit. Saimneekam bij nospreeksa dalla kartoffelu, putramu, miltu, tauku, fahls un naudas jadohd. Bet ar scho leetu nau nekur labbi gahjis. Ffohlmeistereem un winnu seewinahm bij pahrliezigš darbs ar tahdu prahwu faimi, behrneem un winnu wezzakeem atkal wiffadas kurneschanas par siltu ehdeenu. Tà tad schi leeta atkal isnikuse. Fgahjuschâ ruddeni eefahlschi Wahne un Kalnamuischâ pee Dohbeles behrnus ffohlâ pa-ehdinahht. Ja pareisi atminnohs, tad Wahne dohd katrs faimneeks 3 puhri kartoffelu, 2 puhri rudu, 1 puhru meeschu un 3 rubuli 26 kav. naudas. Schi dalla kotram faimneekam jadohd, weenalga waj tam behrnus ffohlâ raidams, waj ne. Jo faimneekam 2 behrni suhtami, tad preeksch ohtra til pussi no tabs nospreeksahs dallas dohd. Tapat arri kalpi, ja tee paschi sawus behrnus ffohlâ raida, til pussi no tabs dallas dohd. Pagastis turra meitu, kas preeksch behrneem maifi zep, ehdeenu wahra, trankus maiga. Prahwalee ffohlas behrni peepalihds pee dascheem darbeem. Dsmitkungs atkal nowehl par lehtaku maksu prenu, gallu, taukus, silkes, dahria fahnes un zittas wajjadisgas leetas. Ehdeens effohht tabs un behrni ar to meerâ. Gau teescham leels labbums, ka nabaga kauschu behrneem nau ar knappu pawalgu jeb ar sawu maifi ween japahrtteek. Bet tas irr tas leelakais labbums, ka behrni rilligi nedelu no nedelas ffohlâ nahk. Jo neweenam negribahs wairs sawu behrnu til daudsi no ffohlas mahjäs patureht, kà to gau mehds allasch darriht, kad tam no mahjam maifi lihds dohd.

4. Muischu waldibai ffohlas nams un ffohlmeisters ja-usturra. Dsmitos pagastos lungi no labba prahta par to gahdajusch un wehl taggad gahda. Bet irr arri daschi pagasti, kas paschi ffohlu usturr un ffohlmeisteru lohne. Krohnis demis preeksch sawu pagastu ffohlahm laukus, plankas, gannibas un malku. Pagastam atkal ffohlmeisters jalohne.

5. Skohlmeisteri irr par waffaru buhw-meisteri, muhrneeki, dahrsneeki, steegelu dedsinataji jeb waggares. Rakstītājs tā spreesch: Ja lungs skohlmeisteri lohne, tad skohlmeisterim arri fungam par waffaru jakalpo. Bet tahdi amatneeki nau mannim pasīstami. Laj ne gan wiffi, tad tomehr ta leelaka dakka arri par waffaru behrnus mahza. Kam waffaras skohlas nau, un ta weetina tahda paknappa, tee atkal publejahs ar fawu lauzinu kohpšchanu jeb fawā dahrsā ar kohlu, stahdu un sehflu audsinašchanu jeb ar bišču kohpšchanu. Wehl zitti ar grahmatu eesceschanu, klaweeru schtimmeschanu, dasch arri ar dischlera darbu pee fawas schauras pahrtiščanas kahdu grassi nopelna. Dauds skohlmeisteru irr arri par ehrgelneekem, festereem jeb dseedatajeem. Beidsamōs gaddōs daschi arri par teesas ftrihwereem palikuschu, newaredami it nekahdā wihšē ar to pahleeku masu lohni istišt, laj gan schē 2 amati it nebuht nefaderr kohpā.

6. Dsimtōs pagastōs irr us 800 dwehfelehm weena skohla. Pehz Kursemmes statistijas kumitejas sinahm irr Kursemme 197 skohlas dsimtōs pagastōs un 64 krohna pagastōs ar 13,775 behrneem, kas par seemu skohlā gahjuschi un ar 1941 waffaras skohlas behrneem. No schihm sinahm gan skaidri redsam, ka dsimtōs pagastōs irr Zreis wairahf to skohlu ne tā krohna pagastōs, bet to dsimtu pagastu irr arri Zreis wairahf ne tā to krohna. Pehz Kursemmes semneeku liffumeem no 1818 wājaga buht it us 1000 dwehfelehm weenai skohlai, bet irr wehl dauds dsimtu un arri krohna pagastu bes tam. Mannim stahstihš, ka par wiffēem Kursemmes pagasteem wehl trescha dakka bes skohlahm efoht.

7. Gan retti tahdu Latweeti atraddihš, kas laffihf un rakstihf nemahzetu. Preefch 20 waj 30 gaddeem bij mas laffitaju, taggad to dauds wairahf. Bet labs pulziusch irr arri tahdu kas ne bih ne beh neproht. Spreeschat paschi, mihtee laffitaji, žif bušs no fimta to nemahzetaju? Ar rakstišchanu irr dauds knappaki. Laffišchanu tak jau kates daschu seemu mahjās mahzjees, bet rakstišchanu dauds behrnu skohlā us it ihfu laiku nehmušchees. Kam us tam mas lustes un tur klahf wehl pagruhša galwa, tam pehz ihfa laika wiffa rakstišchana wehja. Dohmaju, ka no tahdeem behrneem ne-buhs ne pufse, kas pehzdeenās wehl rakstihf mahzehs. Kur nu wehl tas leelais pulks to beskohlās pagastu! Žif tad tur buhs to rakstītaju? Pehz „Waldibas wehstnefcha“ sinahm bij no Kursemmes, Widssemmes un Jggauņu semmes no 15. Janwar lihds 3. Februar šch. g. 1040 nekruhšchi nodohti. No schēem til 147 prattuschu laffihf un rakstihf.

No Kanaanes semmes.

Preefch ne ilga laika kahdam Frantschu grafam, Kanaanes semmē efoht, gaddijahs klahf buht, kur kahdā Moabiteru pilsehtā, netahlu no micronu jubras rohkoht usgahja akmini, kam 34 rakstu rindās bij eekaltas, katrā rindā lihds 40 bohstabu. Schinni rakstā kahds Moaba kehniusch, Mesus, nostahsta, ka wiausch Israeta kehniņu uswarrejis un dauds pilsehtus eenehmis. Kā leekahs, schis Mesus buhs tas pats kehniusch bijis, ko atrohdam peeminnetu bibhelē ohtrā kehniņu grahmatā, nod. 1 un 3. Akmins tad buhtu wairahf ka 2700 gaddus weza. Til ko ta sinna par scho useeto wezzu laiku peeminnu us Jerusalemi bij notikkusi, te dauds gudri wihri dewahs žellā, scho akmini isluhkoht, bet drihš dabuja dširdeht, ka Ara-beešchi, deemsinn kapehž, akmini bij gabbalōs sadausjuschu. Til til ar leelu publiņu druskas dabuja falaffihf, tā ka gudrotaji warr gar rakstu darbotees. Schis akmins buhšchoht leels palihgs pee wezzu laiku rakstu isdibbinofchanas.

Rihgas pilsehta basnižās irr pehrn 1869. gaddā:

Pehtera basnižā: 298 behrni dšimm., 191 jaunekki eeswehtiti, 149 mirruschi, 80 pahri laulati, 3649 žilw. šw. walfarianu baudijuschi; Jahna basnižā: 468 behrni dšimm., 174 jaunek. eesweht., 683 mirruschi, 136 pahri laulati, 6820 žilw. šw. walf. baudijuschi; Mahrtina basnižā: 169 behrni dšimm., 93 jaunek. eesweht., 137 mirruschi, 50 pahri laulati, 2011 žilw. šw. walf. baudijuschi; Kalwineeschu basnižā: 43 behrni dšimm., 27 jaunek. eesweht., 44 mirruschi, 10 pahri laul., 450 žilw. šw. walf. baudijuschi; Alekf. Hōhe: 63 mirruschi, 419 žilw. šw. walf. baudijuschi; un Angleeschu basnižā: 4 behrni dšimm., 7 mirruschi, 33 žilw. šw. walf. baudijuschi.

E. F. S.

Atbilda.

A. B. Pateesi arri es wehlohs weesihwoht, ka tam gobda amatam, kas muhsu basnižās un draudis kalpo, buhtu pastahwižs wahrds, laj kaudis ne-abstahs fauladami par weeraindereem, febr., pehr., peht., pohs mindereem, pihr., pehr., pohs, forminteem. Es no fawas pufses, no wiffēem teem dširdeteem wahrdēem irru par labbako to wahrdū „basnižās wihšē“ tā tad fawu un rakstu un luhdu ar man tā darriht, kamehr labbaku wahrdū useestm.

Latw. aw. apgahdatajs.

Latw. Awišchu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

No žensures atwehlehts. Rihgā, 20. Merz 1870.

Druckahšis pee J. W. Steffenhagen un behla.